

Ese de doue ori in septemana
Joi-a si Dominec'a.

Pretulu pentru Austr'a

pre anu intregu . . . 10 fl. v. a.
" jumetate de anu . . . 5 fl. v. a.
" trei lune . . . 3 fl. v. a.

Pentru Romani'a si Strainetate

pre anu intregu . . . 14 fl. v. a.
" jumetate . . . 7 fl. v. a.
" trei lune . . . 3 fl. 50 cr.

CONCORDIA.

DIURNALU POLITICU SI LITERARIU.

Prenumeratiunea se face la Tipografia Trattner-Caroliana in strata domnesca Nr. 2. era corespundintile la Redactiunea diurnalului Strata „Scola Reala“ Nr. 6. unde sunt a se adresa tote scrisorile ce privescu administratiunea, speditiunea, etc. Scrisori nefrancate si corespundintie anonime nu se primescu. Scriptele nepublicate se voru arde. Pentru insertiunea publicatiunilor au a se respunde 10. cruceri de linia. — Pretulu timbrului imp. reg. a 30 cr. pentru una publicare, e a se tramite deodata cu insertiunea, altmintrea nu se primescu. Unu nru singuratecu costă 10 cr. v. a.

Diet'a Ungariei.

Siedinti'a públ. a casei repr. d'in 17. mart.

Pres. C. Szentiványi, protoc. lu-duce Georgiu Ioanovicu, pe vorbitori i-insemna V. Tóth.

Si-au predata credentiunalele: c. C. Kún deput. Hatiegului, Franciscu Ocsvay alu cercului aleg. Pánczél-Cseh; (cottulu Dobâcei), si Gabr. Tolnay dep. cercului de susu (Scaunulu Muresiului).

Deputatulu Stefanu Bittó ca comisariu esmisu areta rezultatulu investigatiunii esecutate despre alègere b. Antoniu Babarczy, in cerc. de alègere Kőszeg (cottulu Vas).

Se indruma d'inpreuna cu credentiunalele susu-amintitiloru deputati la comisiunea permanente.

Aducandu-se la cunoscinti'a casei câte-va petitiuni, d'intre cari un'a despre imbunatatirea lefei servitoriloru salei dietali carea se predece comisiunii incredintiata cu bugetulu casei, se procese la verificarea unoru ablegati transilvaneni.

Se verificara conformu opiniunii comisiunii verficatoriei Moise Berde, Iosifu Hoszszù, Danielu Dósa, Alesfu Dósa si b. Sig. Szentkeresztii, cu acea conditiune, cã in restempu de 30 de zile de la alègere se voru primi petitiunile sosite in contra alègeriloru.

Se mai verificara totu cu aceea-si conditiune b. Ales. Vay, Gregoriu Túry, c. Stef. Kemény, c. Dominicu Teleki sen. Ladisl. Tisza, b. Carolu Huszár, Iosifu Zeyk, Nicolau Gaal, c. Ioane Bethlen, Nicolau Szolga, c. Em. Mikó si Alesfu Nagy, era Carolu Nagy si Ioane Getzö neconditiunatu.

Dupa aceste Paulu Rajner a cetitu bugetulu casei, ce se primi fara observatiune.

Ignatu Somossy, ca membru alu comisiunii diuariului dietale cere cuventu. Regulamintele casei — dice — nu se estindu la acea, cã d'in cãti membri sê constee comisiunea incredintiata cu revedinea diuariului, si pre cãtu tempu sê se alega. Comisiunea presinte de 20 membri se considera de interimale, doresce, ca ablegatii de curundu alesi inca sê iee parte la alègere a acestei comisiuni, si sê pota fi alesi. Si asiè in numele comisiunii se roga de casa, ca se binevoiesca a dispune despre reconstituirea ei.

C. Gedeonu Ráday crede, cã membrii de pana acum'a ai comisiunii potu remanè, numai sê se adauga cu 6. ardeleni; acést'a propunere se primi, si apoi se procese la alègere a celoru 6. membri a carei rezultatu se va ceti in siedinti'a d'in 19. l. c.

Pres. La ordenea dilei e pertratara scrisorei de la diet'a Croatiei.

Cetindu notariulu Ioanovicu epistol'a, pres. puse intrebarea: cã ore prin delegatiune sê se puna in atingere cu deputatiunea dietei croate, séu prin o deputatiune regnicolara.

Se primi cu consensu unanimu tramiterea unei deputatiuni regnicolare, care decisiune se va comunicà cu cas'a demnitariloru, ca sê particepeze si d'insii la acést'a deputatiune.

Mai multi au pofitu, ca sê se alega 8 membri.

In fine se primi propunerea lui Deák, ca mai nainte sê se comunice si cu cas'a de susu, si dupa ce voru alege boerii partea loru (1/3) apoi voru alege si reprezentantii pre ai loru resp. 8 membri. Instructiunea deputatiunei o propune in urmatoriele 3 puncte: 1. A pastrà integritatea teritoriale a tieriei. 2. E de a fi cu atentiune la acelu punctu alu sanctiunei pragmatice, in urm'a carui-a tieriele de sub corona lui Stefanu su-nedespatabili. 3. Modulu, dupa care s'ar impaciul deputatiunea in privinti'a anesârei Croatiei cãtra Ungaria, numai atunci sê pota avè valoare daca lu-va primi si diet'a Ungariei.

Cetindu-se petitiunea cottului Seremu, in care se cere conchiamarea congresului serbescu; se decise sê se tãpareasca si la tempulu sêu sê se puna la ordenea dilei.

Dupa aceste se cetira propunerile deputatiloru Kubitzza si a lui Ioane Popovicu-Desseanu in cestiunea natiunalitatiloru, despre cari feceramu amintire in nrulu trecut. Kubitzza in o cuventare mai lunga cere, ca comisiunea, carea se va denumi in asta privintia se si-incepa lucrarile sale cãtu mai curundu.

Propunerea lui Kubitzza suscrisa de 22 insi e urmatori'a:

Sê se tramita o comisiune de 30 de membri, carese faca unu proieptu de lege pentru ascurarea intereselor natiunalitatiloru de diferite limbe.

Èra a lui I. P. Desseanulu suscrisa numai de d'insulu e acést'a:

Inca Diet'a d'in 1861. a recunoscutu cestiunea natiunalitatiloru de una d'intre cele mai ardiatorie cestiuni interne ale patriei, a carei deslegare considerandu-o intre cele mai urginti afãceri, pentru pregatirea unu proieptu de lege in asta privintia a delegatu o comisiune de 27. de membri, era mai tardiu a otaritu, cã caus'a acést'a numai pentru acea nu s'a decisu in decursulu dietei d'in 1861. fiindcã diet'a fu disolvata cu forti'a.

Acum'a in adresa nostra cea d'antãia inca s'a recunoscutu ponderositate a causei acesteia, si deslegarea ei dupa principiulu dreptãtii si alu frãtietãtii.

Dreptu aceea, considerandu, cã constituirea comisiuniloru pentru proiepte de lege in cauzele de asemene ponderositate, s'a inceputu prin comisiunea alesa in privinti'a afãceriloru comuni, propunu, ca pentru prelucrarea cãtu mai curundu a proieptulu de lege privitore la deslegarea cestiunei natiunalitatiloru pe bazea dreptãtii si a frãtietãtii — cu respectarea ablegatiloru de diferite natiunalitati — sê se alega neamanatu o comisiune de 30 membri, fiindcã acesta cauza formeza o intrebare de vietia pentru poporele de natiunalitate ne-magiara a le tieriei si asiè nu pote suferi amanare, si fiindcã ponderositate si momentositate a causei acesteia — considerandu leniscea interna si poterea patriei nostre, precumu si intrebarea principale de vietia, si dorinti'a cea mai ardiatorie si mai drepta a mai multoru milione de civi — dupa parerea mea nu se pote subordina nice unei alte cestiuni.

Pres. la propunerea lui Deák enuncia, cã aceste motiuni sê primescu in principiu.

Ne mai fiindu altu objectu la ordenea dilei, se inchise siedinti'a la 1/2 l ora.

Siedinti'a públ. a casei repr. d'in 19. mart.

Pres. dupa autentificarea protocolului siedintiei trecute areta credentiunalele urmatoriloru deputati tranni: Mih. Mikó, (d'in scaunulu Ciucu); Petru Lázár, (Csik-Giorgiu) si a lui Andreiu Zimmermann (Sabiú). Se predau comis. permanente.

Se ceti apoi rezultatulu votisãrei pentru restituirea comisiunei permanente. Pre langa cei de pan'acum au mai intratu in comisiune: Salomonu Gajzágó cu 245; Iosifu Hosszú 236; Carolu Torma 233; Ios. Dedinsky 154; Ant. Zichy 144; G. Várady 143; c. Ladisl. Ráday 123; Paulu Királyi 116. si Emericu Csengery cu 115 voturi (votandu de toti 271.)

La ordenea dilei a fostu pusa desbãtarea proieptulu alu doilea de adresa, care dupa cum amintiram e mai totu celu d'antãiu si care cetindu-se se si primi de cãtra tota cas'a afara de cãti-va insi. Pres. enuncia adresa de primita, pentru acea inse pote vorbi cine voiesce. La acesta redica cuventu G. Bartal, dupa care 20. insi pofira votisare nominale, ce se si intemplã. Resultatulu fu, cã toti cu Bartal d'impreuna, care mai inainte era pentru desbãtate, au votatu pe langa adresa afara de Iosifu Hodosiu, care se abtenu de la votu. Asiè proieptulu alu 2-lea de adresa se primi fãr' de neci o modificatiune.

Siedinti'a públ. a casei repr. d'in 20. martiu.

Pres. si notarii ordenari.

Se i-au spre sciintia mai multe credentiunale ale abl. tranni, precumu si câte-va petitiuni sosite in contra unoru alègeri.

Sig. Hrabovszky deputatulu orasiului Félégyháza depuse mandatulu ce se primi cu unanimitate.

Fr. Deák cetesce comitv'a compusa de elu prin care sê se tramita adresa la cas'a de susu; se primesce.

Totu Deák fece propunere despre alègere a mai multoru comisiuni, cari sê pregatesca proiepte de lege in diferite obiecte; precumu despre relatiunea Transilvaniei cu Ungaria, dreptulu civilu, penalu, comercialu, institute natiunali (magiare) si despre cestiunea natiunalitatiloru s. a. l. Se decide sê se tãpareasca si sê se imparte intre membri dietali. inchidiendu-se siedinti'a inante de 11 ore.

Meditatiuni fugitive

asupr'a lucrarei si procederei deputatiloru romani in diet'a Ungariei, ce-si tiene sesiunile in presinte.

Atunci inca, candu s'a conchiamatu acést'a dieta, s'a disu, si se totu dice meru si pan' in diu'a de asta-di, cã ea este un'a d'in cele mai memorabili si mai importante, d'in câte s'au tãnutu pan'acum in Ungaria; si intr'adeveru, privindu pretinsunile imperatve a le acestui seculu, cari suntu a se deslegã in modu ecuitabilu, si pe bazea eternei dreptãtii, care prin formalitati maestrite se pôte ce e dreptu nadusi si supime momentanu, inse numai pentru ca mai tardiu cu mai multa tarã sê se reivesca si sê pretinda indestulire, ne mai fiindu apoi neci o potere ca sê-o póta impedeã in desvoltare, — privindu dicu aceste consideratiuni nu se pôte negã ponderositate si importantia lucrarei, ce acést'a dieta are se indeplinisca. Jucandu deci atãta sarcina asupra corporatiunei reprezentantiloru tieriei, e nedispatabilu cã si singularii deputati, cari la olalta constituiescu reprezentantia, candu au primitu mandatulu de ablegati, au primitu totu-odata si sarcine, si detorintie, cari numai cu cea mai mare tarã de carapteru, constantia, si abnegare a ori ce interesu personale, le potu delaturã, impleni si complanã.

Amu trebui sê fimu pre lungi, daca am voi sê incercãmu a desfasiurã opiniunile nostre, cu privire la tote agendele importanti ce suntu puse in deliberarea acestei diete, neci tempulu, nici spatiulu acestui diurnal nu ne ierta ca sê ne ocupãmu de-odata cu atãte-a cestiuni vitali; cauta dreptu ace'a sê ne restringemu la acea cestiune, care dupa parerea nostra e de cea mai importanta insemnatate, — si acést'a e: cestiunea natiunalitatiloru, de la acarei nimerita deslegare depinde prosperarea, in florirea si indestulirea a tote natiunalitãtile tieriei, si fiindcã numai complexulu natiunalitatiloru constituie tier'a asiè precum e — depinde fericirea si bunastarea patriei. Pana la deslegarea acestei cestiuni, nu ne potemu demite in desbãtarea altor'a, pentrucã noi privimu de fundamentu acést'a cestiune, d'in motivu, cã tote celealte cestiuni deslegate cãtu de nimeritu, nu potu avè rezultatulu acel'a, ce e in stare sê produca deslegarea acestei unice cestiuni de natiunalitate; pentrucã cum pôte fi patri'a fericitã si indestulita peste totu, candu numai o parte a complexulu locuitoriloru ei ar' fi indestuliti, era cei-alalti locuitori de diferite natiunalitati, afara de magiari, ar' fi numai totu asteptandu realisarea dreptelor loru pretinsuni?! — In acést'a cestiune inca ne vomu margini numai si numai la lucrarea si procederea deputatiloru de natiunalitate romani, pentrucã acum ingrigirea de acést'a cestiune, este data in man'a loru.

Cu adeverata bucuria a animei amu aflatu d'in diurnale, cã ablegatii romani de la acést'a dieta, intr'o conferintia constituante, au decisu, cã in cestiunea ce privescu natiunalitãtile, voru purcede in solidaritate, si ne-amu bucuratu de acést'a cu atãtu mai vertosu, cã-ci scimu pre bine, cã deputatii romani de la acést'a dieta,

